

17. juli 2019

18/16521

Afgørelse om grænser for udvekslingen af FCR i DK2 i henhold til SO GL artikel 163, stk. 2

RESUMÉ

Energinet anmeldte den 13. september 2018 grænser for udvekslingen af FCR i henhold til artikel 163, stk. 2, jf. SO GL artikel 5, stk. 1, jf. 118, stk. 1, litra t. Forslaget er en del af driftsaftalen for det synkrone område Norden i medfør af SO GL artikel 118.

Det anmeldte forslag er udarbejdet af alle TSO'erne i det synkrone område Norden, og har til formål at fastsætte et alternativ til den nødvendige oprindelige reservekapacitet af FCR, jf. art. 153, stk. 2, litra d), ved at sætte regler og grænser for udveksling af FCR-N og FCR-D mellem TSO'er i dette synkrone område.

Grænserne for FCR-udveksling fastsættes for at garantere, at systemsikkerheden opretholdes efter udvekslingen er gennemført, ved at sikre en minimumsfordeling af oprindelig FCR-forpligtelse.

Med udveksling forstås, at en TSO får adgang til (FCR) reservekapacitet tilsluttet en anden TSO's systemområde, jf. art. 3, stk. 2, nr. 96).

Den sidste anmeldelse i det synkrone område Norden blev modtaget d. 14. september 2018.

Det anmeldte forslag fastsætter som udgangspunkt, at mindst 2/3 af den oprindelige FCR-N/FCR-D forpligtelse, skal være tilgængelig i TSO'ens eget LFC-kontrolområde. Dermed er der indirekte fastsat en grænse grænser for udveksling af FCR-N og FCR-D på 1/3 af den oprindelige reserveforpligtelse, som fastsat i medfør af forslag om dimensionering af FCR, jf. SO GL art. 153. Forpligtelserne i forslaget, kan delvist opfyldes ved garanteret levering af FCR-D/N fra et tilstødende synkront område (fx Kontinentaleuropa). Det fastsættes samtidig, at grænserne kan fraviges midlertidigt ved aftale, i tilfælde af manglende kapacitet i bestemte område.

Dog er DK2 (Danmark Øst for Storebælt) undtaget for begge disse krav om minimum 2/3 oprindelig forpligtelse, da DK2 har en meget begrænset oprindelig FCR forpligtelse.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender Energinets anmeldte forslag til grænser for udvekslingen af FCR i henhold til artikel 163, stk. 2, for det synkrone område Norden.

FORSYNINGSTILSYNET
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

I denne sag tages der stilling til Energinets anmeldelse af det fælles nordiske forslag til grænser for udvekslingen af FCR for det synkron område Norden i medfør af forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer ("SO GL") artikel 163, stk. 2.

Det anmeldte forslag er en del af driftsaftalen for det synkron område Norden i medfør af SO GL artikel 118. Det anmeldte forslag har til formål at fastsætte den samlede reservekapacitet af FCR, der skal være til rådighed i de enkelte LFC-kontrolområder i det synkron område Norden, ved at fastsætte grænser for udvekslingen af FCR inden for det synkron område.

Forslaget modificerer dimensioneringsreglerne fastsat i henhold til SO GL art. 153, ved at fravige fordelingen af den oprindelige FCR-forpligtelse, ved udveksling mellem de nordiske TSO'er.

FCR-udveksling medvirker til en mere effektiv udnyttelse af FCR-reserven i Norden og en mere effektiv systemdrift, ved i højere grad at allokere reserven, hvor den kan bruges. Af hensyn til systemsikkerheden, er der dog brug for en grænse for udvekslingen, så man opretholder en sikker fordeling af FCR i hele Norden. Formålet med grænserne for udveksling af FCR er således at sikre, at FCR fordelingen også er sikker efter den tilladte udveksling har fundet sted.

I medfør af SO GL artikel 163, stk. 2, har alle TSO'er i andre synkron områder end Kontinentaleuropa (CE), bl.a. Norden, angivet grænser for FCR-udvekslingen i driftsaftalen for deres synkron område.

Driftsaftalen er reguleret i medfør af SO GL artikel 118, stk. 1, og heraf fremgår, at alle TSO'er i et synkron område (bortset fra CE) senest 12 måneder efter ikrafttræden¹ af SO GL, hvis det er relevant, skal anmelde grænser for udvekslingen af FCR.

Energinet anmeldte den 13. september 2018 et fælles forslag til grænser for udvekslingen af FCR. Forslaget dækker det synkron område Norden og er udarbejdet af alle TSO'er i dette synkron område.

Forslaget vedrører således Norge, Sverige, Finland, Åland og Danmark Øst for Storebælt (DK2)

Energinet har foretaget anmeldelse som led i Energinets rolle som systemansvarlig virksomhed ("TSO") for det danske elforsyningssystem.

¹ SO GL trådte i kraft 14. september 2017

Det anmeldte forslag skal godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region i medfør af SO GL artikel 6, stk. 3, litra d, nr. vii.

Da det anmeldte fælles forslag vedrører det synkrone område Norden, skal alle regulerende myndigheder i dette synkronområde godkende det anmeldte forslag i fællesskab.

I medfør af SO GL artikel 6, stk. 7, skal de regulerende myndigheder træffe afgørelse senest seks måneder efter, at den sidst berørte regulerende myndighed har modtaget den relevante metode.

Den sidst berørte regulerende myndighed modtog anmeldelse af forslag til grænser for udvekslingen af FCR den 14. september 2019.

Forsyningstilsynet skal herefter træffe afgørelse senest den 14. marts 2019.

Eftersom godkendelsen af det anmeldte forslag kræver, at mere end én regulerende myndighed træffer en afgørelse, er det i medfør af SO GL artikel 6, stk. 7, 1. pkt., pålagt de kompetente regulerende myndigheder at rådføre sig med hinanden, og koordinere og samarbejde med henblik på at nå til enighed.

Forsyningstilsynet deltager i Nordic Regulators (NordREG), hvor det fremsatte forslag har været behandlet mellem alle de relevante regulerende myndigheder i Norden. Forsyningstilsynet deltager her i System Operation Task Force (SO TF) og Energy Regulators Regional Forum (ERRF).

ERRF består af ledende repræsentanter fra de forskellige regulerende myndigheder. Formålet med SO TF er bl.a. at koordinere afgørelser, der skal træffes af mere end en regulerende myndighed i fællesskab. ERRF får herefter orientering, når der er opnået enighed eller koordinerer afgørelserne i tilfælde, hvor der ikke kan opnås enighed i task forcen.

Forsyningstilsynet deltager ligeledes i Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER), der bl.a. kan komme med udtalelser og afgøre eventuelle uenigheder mellem regulatorerne.

Det anmeldte forslag er blevet behandlet i samarbejde af alle regulatorer, der i enighed den 6. marts 2019, har godkendt det anmeldte forslag til regler for dimensionering af FCR for det synkrone område Norden.

Alle de regulerende myndigheder i det synkrone område Norden har fremsendt et "position paper" dateret 6. marts 2019 til TSO'erne.

Forsyningstilsynet fremsendte d. 14 marts 2019 information til Energinet om, at der nu var enighed om at godkende forslaget om grænser for udvekslingen af FCR i henhold til art. 163, stk. 2. Samtidig orienterede Forsyningstilsynet Energinet om, at den formelle nationale afgørelse ville blive forsinket, men forsikrede Energinet om, at forslaget kunne godkendes.

DET ANMELDTE FORSLAG

SO GL fastsætter regler for systemdriften af elektricitetstransmissionssystemer ved at fastlægge fælles minimumskrav for systemdrift i Unionen for det grænseoverskridende samarbejde mellem TSO'er og for udnyttelse af de relevante karakteristika hos de tilsluttede DSO'er og BNB'er.

I medfør af SO GL artikel 163, stk. 2, skal alle TSO'er, hvis det er relevant, i andre synkroner områder end CE angive grænser for udvekslingen af FCR inden for det synkroner område i driftsaftalen for det synkroner område i overensstemmelse med tre bagvedliggende hensyn angivet i BILAG VI til SO GL.

TSO'erne har således ret til at angive grænser for FCR-udvekslingen med henblik på at:

- undgå interne begrænsninger i tilfælde af aktivering af FCR
- sikre en jævn fordeling af FCR, hvis nettet opdeles, og
- undgå, at frekvenskontrolprocessens stabilitet eller driftssikkerheden påvirkes.

Det anmeldte forslag har til formål at fastsætte den samlede reservekapacitet fra FCR-leverende enheder, der skal være til rådighed i de enkelte LFC-kontrolområder i det synkroner område Norden ved at fastsætte grænser for udvekslingen af FCR i dette synkroner område.

Grænserne for FCR-udveksling fastsættes for at garantere, at systemsikkerheden opretholdes efter udvekslingen er gennemført ved at sikre en minimumsfordeling af oprindelig FCR-forpligtelse.

Det bemærkes, at forordning 2017/2195² (EB GL) i art. 38, stk. 4, indeholder en regel om, at alene sikkerhedsmargenen beregnet efter forordning 2015/1222³, må anvendes til udveksling af FCR, medmindre udvekslingen sker på DC-forbindelser. Det betyder i realiteten, at inden for det synkroner område må alene sikkerhedsmargenen anvendes til udveksling.

I Norden anvendes betegnelsen FCR-D (Frequency Containment Reserve for Disturbance) for den reserve, der regulerer ubalancer udover 49,9 og 50,1 Hz. I Norden findes desuden FCR-N (Frequency Containment Reserve for Normal operation). FCR-N anvendes inden for standardfrekvens-intervallet på +/- 100 mHz, dvs. når systemfrekvensen er mellem 49,9 og 50,1 Hz.

² Kommissionens Forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EB GL)

³ Kommissionens Forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (CACM)

I bilaget "explanatory note", kap. 5 beskrives, at TSO'erne anvender grænser for udveksling af FCR-N, med henblik på at undgå interne kapacitetsbegrænsninger (flaskehalse). FCR-N udveksles kontinuerligt.

Endvidere beskrives det, at grænsen for udveksling af FCR-D reserven, der anvendes til at håndtere udfald, er fastsat med henblik på at undgå påvirkning på systemsikkerheden.

I medfør af art. 3 og 4 i det anmeldte forslag, fastsættes som udgangspunkt, at mindst 2/3 af den oprindelige FCR-N/FCR-D forpligtelse, skal være tilgængelig i TSO'ens eget LFC-kontrolområde. Dermed er der indirekte fastsat en grænse for udveksling af FCR-N og FCR-D på 1/3 af den oprindelige reserveforpligtelse, som fastsat i medfør af forslaget om dimensionering af FCR, jf. SO GL art. 153.

Begge minimumskrav på 2/3 forpligtelser, kan delvist opfyldes ved garanteret levering af FCR-D/N fra et tilstødende synkront område (fx Kontinentaleuropa). Det fastsættes samtidig, at grænserne kan fraviges midlertidigt ved aftale, i tilfælde af manglende kapacitet i bestemte områder.

Dog angives, at DK2 (Danmark Øst for Storebælt) undtages for begge disse krav om minimum 2/3 oprindelig forpligtelse, da DK2 har en meget begrænset oprindelig FCR forpligtelse. (ca. 3% af den nordiske samlede FCR-kapacitet).

Som angivet i explanatory note er Minimumskravet på 2/3, fastsat på baggrund af en analyse på baggrund af sikkerhedsmargenen i 2016. Denne sikkerhedsmargen kan naturligvis ikke tage hensyn til sikkerhedsmargenen i EB GL, da denne forordning først er trådt i kraft i december 2018.

På baggrund af analysen konkluderer TSO'erne, jf. explanatory note kap. 5, at minimumskravet på 2/3, begrænser indflydelsen på sikkerhedsmargenen for FCR-N.

For FCR-D er det konkluderet, at minimum 2/3 af oprindelig FCR-D forpligtelse potentielt kan overstige sikkerhedsmargenen midlertidigt, men eftersom FCR-D opadgående og nedadgående er to forskellige produkter i henhold til SO GL, vil der være tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet på de fleste grænser til at udveksle en af disse to produkter.

Således tillader forslaget en begrænset udveksling af op- og nedadgående FCR-D der overstiger sikkerhedsmargenen i en begrænset periode, men alene i det tilfælde, hvor der ikke er risiko for, at udvekslingen kan påvirke systemsikkerheden. TSO'erne konkluderer, at denne balance opnås ved et krav om minimum 2/3 oprindelig FCR-D forpligtelse i TSO'ens eget område.

Det bemærkes samtidig, at kravet om 2/3 er en videreførelse af det eksisterende krav om grænser for udveksling af FCR i det synkron område Norden.

Forslaget tillader endvidere FCR-reserve udvekslet eller delt med andre synkron områders TSO for en del af 2/3 kravet.

Det bemærkes dog, at kravet om 2/3 forpligtelse ikke gælder i DK2, grundet DK's meget begrænsede andel af den samlede FCR i Norden.

Af det anmeldte forslags artikel 5 fremgår implementeringsfristen (tidsrammen for gennemførelsen) for reglerne om dimensionering af FCR, jf. SO GL art. 6, stk. 6.

Heraf følger det, at forslaget om grænser for udvekslingen af FCR, træder i kraft senest samtidig med driftsaftalen for synkronområdet, jf. SO GL art. 118.

Forslaget beskriver i præambel nr. 10, forslagets forventede betydning for målene i denne forordning, som angivet i SO GL art. 4, stk. 1, jf. art. 6, stk. 6. Følgende mål fremhæves som særligt relevante for dette forslag:

d) at sikre betingelserne for opretholdelse af driftssikkerhed i hele Unionen

h) at bidrage til effektiv drift og udvikling af elektricitetstransmissionssystemet og elektricitetssektoren i Unionen

Det forklares i explanatory document, at det er forholdet mellem driftssikkerheden og driftseffektiviteten, der forsøges balanceret i dette forslag.

SAGENS PARTER

Energinet Elsystemansvar A/S (CVR-nr. 39314959) er sagens part i sin egenskab af transmissionssystemoperatør og pligtssubjekt i medfør af SO GL artikel 163.

HØRING

Ved udarbejdelse af det anmeldte forslag har TSO'erne i det synkron område Norden foretaget offentlig høring via ENTSO-E's hjemmeside i perioden fra den 1. juni 2018 til 1. juli 2018.

Som bilag til anmeldelsen er vedlagt dokumentet "explanatory document". Dokumentet indeholder høringssvar samt TSO'ernes stillingtagen hertil, jf. SO GL art. 11.

Ørsted er eneste aktør, der har afgivet høringssvar til dette forslag.

Det anmeldte forslag vedrører grænser for udvekslingen af FCR-reserven for det synkron område Norden.

Det anmeldte forslag vedrører derfor en bred kreds af aktører i elmarkedet. Forsyningstilsynet har på denne baggrund foretaget offentlig høring i perioden fra den 20. september 2018 til 31. oktober 2018

Tilsynet modtog 1 høringssvar fra Dansk Energi.

Dansk Energis høringssvar afspejler i vidt omfang Ørsteds høringssvar til Energinet.

Dansk Energi anfører følgende fire punkter:

- TSO'erne skal forpligtes til dagligt at offentliggøre oplysninger om fremtidig FCR-efterspørgsel.
- Nettab bør indgå i de nye dimensioneringsregler for FCR-D.
- FCR-N og FCR-D-forpligtelserne bør fordeles mellem TSOer på retfærdig, transparent og analytisk velfunderet vis.
- Forslaget kan have negativ indflydelse på FCR-udbud fra Østdanmark.

RETSGRUNDLAG

De relevante bestemmelser for denne afgørelse er: SO GL art. 4, art. 5, stk. 1, art. 6, stk. 3, litra d, nr. vii, art. 6, stk. 6, art. 6, stk. 7, art. 11, art. 118, stk. 1, litra t, art. 163, stk. 2 og bilag VI.

Bestemmelserne gengives i det følgende:

Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SO GL)

Artikel 4

1. Denne forordning har til formål at:

- a) fastlægge fælles krav og principper vedrørende driftssikkerhed
- b) fastlægge fælles driftsplanlægningsprincipper for det sammenkoblede system
- c) fastlægge fælles processer og strukturer for last-frekvensregulering
- d) sikre betingelserne for opretholdelse af driftssikkerhed i hele Unionen
- e) sikre betingelserne for opretholdelse af et frekvenskvalitetsniveau for alle synkrone områder i Unionen
- f) fremme koordineringen af systemdrift og driftsplanlægning
- g) sikre og forbedre gennemsigtigheden og pålideligheden af oplysningerne om drift af transmissionssystemer
- h) bidrage til effektiv drift og udvikling af elektricitetstransmissionssystemet og elektricitetssektoren i Unionen.

2. Når denne forordning anvendes, skal medlemsstaterne, de kompetente myndigheder og systemoperatørerne:

- a) anvende proportionalitetsprincippet og princippet om ikke-diskrimination

b) sikre gennemsigthed

c) anvende princippet om optimering mellem den højeste samlede effektivitet og de laveste samlede omkostninger for alle involverede parter

d) sikre, at TSO'er så vidt muligt anvender markedsbaserede mekanismer til at sikre netsikkerheden og –stabiliteten

e) respektere det ansvar, der er pålagt den relevante TSO med henblik på at sikre systemsikkerheden, herunder i henhold til kravene i national lovgivning

f) høre de relevante DSO'er og tage højde for eventuelle virkninger for deres systemer og

g) tage højde for anerkendte europæiske standarder og tekniske specifikationer.

Artikel 5, stk. 1

1. TSO'erne udarbejder de vilkår og betingelser eller metoder, der er fastlagt ved denne forordning, og fremsender dem til de kompetente regulerende myndigheder til godkendelse i henhold til artikel 6, stk. 2 og 3, eller til den enhed, som medlemsstaten har udpeget i henhold til artikel 6, stk. 4, inden for de i denne forordning fastsatte frister.

Artikel 6, stk. 1, stk. 3, stk. 6 og stk. 7.

1. De enkelte regulerende myndigheder er ansvarlige for godkendelsen af de vilkår, betingelser og metoder, som TSO'er udarbejder i henhold til stk. 2 og 3.

Den enhed, der udpeges af medlemsstaten, godkender de vilkår og betingelser eller metoder, som TSO'er har udarbejdet, jf. stk. 4. Den udpegede enhed er den regulerende myndighed, medmindre medlemsstaten fastsætter andet.

(...)

3. Forslagene til følgende vilkår og betingelser eller metoder godkendes af alle regulerende myndigheder i den berørte region, og en medlemsstat kan indgive en udtalelse til den berørte regulerende myndighed:

(...)

d) metoder, betingelser og værdier anført i driftsaftalerne for synkront område i artikel 118 vedrørende:

(...)

vii) for andre synkroner områder end CE og, hvis det er relevant, grænser for udvekslingen af FCR mellem TSO'erne i henhold til artikel 163, stk. 2

(...)

6. Forslaget til vilkår og betingelser eller metoder skal omfatte et forslag til tidsrammen for gennemførelsen af disse og en beskrivelse af deres forventede betydning for målene i denne forordning. Forslag til vilkår og betingelser eller metoder, der skal godkendes af flere eller alle regulerende myndigheder, fremlægges for agenturet, samtidig med at de fremlægges for de regulerende myndigheder. På anmodning fra de kompetente regulerende myndigheder afgiver agenturet inden for tre måneder en udtalelse om forslagene til vilkår og betingelser eller metoder.

7. Hvor godkendelsen af vilkår og betingelser eller metoder kræver, at mere end én regulerende myndighed træffer en afgørelse, rådfører de kompetente regulerende myndigheder sig med hinanden og koordinerer og samarbejder med henblik på at nå til enighed. Hvis agenturet afgiver en udtalelse, skal den kompetente regulerende myndighed tage denne udtalelse i betragtning. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om de fremlagte vilkår, betingelser og metoder, jf. stk. 2 og 3, senest seks måneder efter, at de, eller i givet fald den sidste berørte regulerende myndighed, har modtaget de omhandlede vilkår, betingelser og metoder.

Artikel 11

1. TSO'er, der er ansvarlige for at fremlægge forslag til vilkår, betingelser og metoder eller ændringer heraf i henhold til denne forordning, hører interesseparterne, herunder de relevante myndigheder i hver medlemsstat, om udkastene til forslag til vilkår, betingelser og metoder, der er anført i artikel 6, stk. 2 og 3. Høringen løber over en periode på mindst en måned.

2. Forslag til vilkår, betingelser og metoder, der fremlægges af TSO'er på EU-plan, offentliggøres og sendes i høring på EU-plan. Forslag, der fremlægges af TSO'er på regionalt plan, sendes som minimum i høring på regionalt plan. Parter, der fremlægger forslag på bilateralt eller multilateralt plan, hører som minimum de berørte medlemsstater.

3. TSO'er, der er ansvarlige for at udarbejde et forslag til vilkår, betingelser og metoder, tager behørigt hensyn til de synspunkter, som interesseparterne fremsætter i forbindelse med høringerne, inden forslaget fremlægges til godkendelse for de regulerende myndigheder. I alle tilfælde udarbejdes en solid begrundelse for at indarbejde eller ikke at indarbejde interesseparternes synspunkter i forslaget, som vedlægges forslaget og offentliggøres inden for rimelig tid inden eller samtidig med offentliggørelsen af forslaget til vilkår, betingelser og metoder.

Artikel 118, stk. 1, litra t

1. Senest 12 måneder efter denne forordnings ikrafttræden udarbejder alle TSO'er i hvert synkront område i fællesskab fælles forslag til:

(...)

t) for andre synkroner områder end CE, hvis det er relevant, grænser for udvekslingen af FCR mellem TSO'erne i henhold til artikel 163, stk. 2

Artikel 163, stk. 2

(...)

2. Alle TSO'er, der er involveret i udvekslingen af FCR inden for et synkront område, overholder de grænser for og krav til udveksling af FCR inden for det synkron område, som er anført i tabellen i bilag VI.

BILAG VI

BILAG VI

Grænser for og krav til udvekslingen af FCR som omhandlet i artikel 163:

Tabel

Grænser for og krav til udvekslingen af FCR

Synkront område	Udveksling af FCR tilladt mellem	Grænser for udvekslingen af FCR
Det synkron område CE	TSO'er i tilgrænsende LFC-blokke	<ul style="list-style-type: none"> — TSO'erne i en LFC-blok sikrer, at minimum 30 % af deres samlede kombinerede oprindelige frekvenskontrolreserverforpligtelser fysisk leveres inden for deres LFC-blok, og — den mængde reservekapacitet af FCR, som fysisk er placeret i en LFC-blok som resultat af udvekslingen af FCR med andre LFC-blokke, begrænses til maksimalt: <ul style="list-style-type: none"> — 30 % af de samlede kombinerede oprindelige FCR-forpligtelser for TSO'er i den LFC-blok, som reservekapaciteten af FCR er fysisk tilsluttet, og — 100 MW af reservekapaciteten af FCR.
	TSO'er i LFC-områderne i den samme LFC-blok	<ul style="list-style-type: none"> — I driftsaftalen for LFC-blokken har TSO'erne i de LFC-områder, der udgør en LFC-blok, ret til at angive interne grænser for udvekslingen af FCR mellem LFC-områderne i den samme LFC-blok med henblik på at: <ul style="list-style-type: none"> — undgå interne begrænsninger i tilfælde af aktivering af FCR — sikre en jævn fordeling af reservekapacitet af FCR, hvis nettet opdeles, og — undgå, at frekvenskontrolprocessens stabilitet eller driftssikkerheden påvirkes.
Andre synkron områder	TSO'er i det synkron område	<ul style="list-style-type: none"> — I driftsaftalen for det synkron område har TSO'erne i det synkron område ret til at angive grænserne for udvekslingen af FCR med henblik på at: <ul style="list-style-type: none"> — undgå interne begrænsninger i tilfælde af aktivering af FCR — sikre en jævn fordeling af FCR, hvis nettet opdeles, og — undgå, at frekvenskontrolprocessens stabilitet eller driftssikkerheden påvirkes.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Denne sag drejer sig om godkendelse af Energinets anmeldelse af det fællesnordiske forslag til grænser for udvekslingen af FCR i henhold til art. 163, stk. 2.

Afgørelsen er truffet i medfør af SO GL art. 6, stk. 3, litra d, nr. vii.

Vurdering af formelle krav

Forsyningstilsynet modtog anmeldelsen af grænser for udvekslingen af FCR den 13. september 2018.

I medfør af SO GL artikel 118, stk. 1, litra t, skal TSO'erne i et synkronområde senest 12 måneder efter ikrafttræden af SO GL udarbejde forslag til grænser for udvekslingen af FCR, hvis det er relevant af hensyn til driftssikkerheden.

SO GL trådte i kraft den 14. september 2017. Forsyningstilsynet modtog anmeldelse af grænser for udvekslingen af FCR den 13. september 2018. Tilsynet har herefter modtaget det anmeldte forslag rettidigt.

Af det anmeldte forslag fremgår, at forslaget er udarbejdet af alle TSO'er i det synkronområde Norden i fællesskab.

I medfør af SO GL artikel 11, stk. 3, skal høring være foretaget, inden forslaget fremlægges til godkendelse for de regulerende myndigheder. Endvidere skal forslaget vedlægges en solid begrundelse for at indarbejde eller ikke at indarbejde interesseparterers synspunkter, der er fremkommet i forbindelse med høringen.

Før anmeldelse til Forsyningstilsynet har det fremsatte forslag været i høring fra den 1. juni 2018 til den 1. juli 2018 via ENTSO-E's hjemmeside. Tilsynet bemærker, at interesseparter herunder DSO'er herved har haft mulighed for at fremkomme med synspunkter.

Sammenholdt med dokumentet "explanatory document" vurderer Forsyningstilsynet, at det fremsatte forslag opfylder betingelsen i SO GL artikel 4, stk. 2, litra f.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at betingelserne i SO GL artikel 11, stk. 3, er opfyldt, ved den skete høring via ENTSO-E's hjemmeside, samt vedlagte dokument "explanatory document".

Forsyningstilsynet har ved sin deltagelse i ACER og NordREG rådført, samarbejdet og koordineret med de øvrige kompetente regulerende myndigheder i det synkronområde Norden, med henblik på at opnå enighed om den fremsendte anmeldelse.

De regulerende myndigheder i Norden er den 6. marts 2019 nået til enighed om at godkende det anmeldte forslag, jf. bilaget "position paper".

Dette position paper indeholder en formel konstatering af enigheden mellem regulatorerne og beskriver aftalen mellem regulatorerne om at godkende det anmeldte forslag med henblik på at sikre, at afgørelsen ikke skal henvises til ACER.

Tilsynet vurderer, at denne koordinering er i overensstemmelse med kravene i SO GL art. 6, stk. 7.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at det anmeldte forslags artikel 5 indeholder bestemmelser om implementeringen af det anmeldte forslag.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at det anmeldte forslags præambel 10 indeholder en beskrivelse af forslagets forventede betydning for målene i denne forordning.

Tilsynet vurderer på denne baggrund, at det anmeldte forslag opfylder kravene om forslag til tidsrammen for gennemførelse og beskrivelse af betydning for målene i SO GL artikel 6, stk. 6, og at den fastsatte implementering, senest samtidig med driftsaftalen, er i overensstemmelse med den angivne tidsfrist i SO GL artikel 118, stk. 2.

Det er på baggrund af ovenstående Forsyningstilsynets vurdering, at det anmeldte forslag til grænser for udvekslingen af FCR i DK2 og Norden opfylder alle formelle krav.

Vurdering af materielle krav

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at det anmeldte forslag opfylder betingelserne i artikel 163, stk. 2.

Tilsynet lægger vægt på, at det anmeldte forslag fastsætter grænser for udvekslingen af FCR i Norden, der i overensstemmelse med Bilag VI i SO GL, er fastsat med henblik på at undgå interne begrænsninger og undgå at Frekvenskontrolprocessen og driftssikkerheden påvirkes.

Tilsynet lægger endvidere vægt på, at TSO'erne har fundet det relevant, at videreføre de eksisterende grænser, så vidt muligt.

Forsyningstilsynet lægger vægt på at TSO'ernes forslag er baseret på en analyse af historiske data fra 2016 og på den baggrund har bibeholdt kravet om minimum 2/3 forpligtelse.

Forsyningstilsynet lægger desuden vægt på, at DK2 ikke er omfattet af grænser for udveksling af FCR på 2/3 inden for det synkrone område, og at dette er baseret på FCR-forpligtelsens meget ringe størrelse. Dette må sammenholdes med at TSO'ernes kun må fastsætte grænser for udvekslingen af FCR for at undgå interne kapacitetsbegrænsninger, sikre ensartet fordeling af FCR ved opsplitting i nettet og undgå påvirkning af frekvenskontrolprocessen og driftssikkerheden. Det må på den baggrund vurderes, at en grænse for udveksling i DK2 ikke i tilstrækkelig grad kan opfylde disse krav, hvorfor en sådan begrænsning ikke nødvendigvis ville være hjemlet.

Tilsynet lægger desuden vægt på, at fordelingen af den samlede oprindelige FCR-forpligtelse er fastsat direkte som beskrevet i art. 153, stk. litra d) og godkendt i forslaget til regler for dimensionering af FCR, jf. art. 153.

Forsyningstilsynet har ikke ved høring eller på anden måde, modtaget materiale, der giver Forsyningstilsynet grundlag for at ændre eller tilsidesætte de af Energinet angivne værdier eller i øvrigt foretage en anden vurdering af forslaget til grænser for udvekslingen af FCR i Norden.

Forsyningstilsynet godkender efter en samlet vurdering det anmeldte forslag til regler for dimensionering af FCR.

AD HØRINGSSVAR

Dansk Energis høringsvar, er i vidt omfang en gengivelse af høringsvaret, som Energinet har modtaget fra Ørsted, og som er besvaret med henvisning til, at den oprindelige fordelingsnøgle er en direkte implementering af SO GL art. 153, stk. 2 litra d), jf. "explanatory document".

Energinet henviser også til, at indkøb af FCR ikke er omfattet af SO GL's anvendelsesområde.

Forsyningstilsynet bemærker, at eftersom de primære hensyn i SO GL er hensynet til sikker og effektiv drift af transmissionssystemer, må dette tillægges den største værdi ved vurdering af forslag med hjemmel heri.

TSO'erne har i forhold til undtagelsen for kravene for DK2 bemærket, at DK2's begrænsede samlede FCR-forpligtelse på ca. 3% ikke nødvendiggør en grænse for udvekslingen.

Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget om grænser for FCR er en ret og ikke en pligt for TSO'erne i Norden. Samtidig må det fastholdes, at en eventuel grænse kun kan ske, med henblik på at undgå interne begrænsninger ved aktivering af FCR, sikre en jævn fordeling af FCR, hvis nettet opdeles og undgå at frekvenskontrolprocessens stabilitet eller driftssikkerheden påvirkes.

I den forbindelse må det antages, at DK2 ikke har den nødvendige påvirkning af systemsikkerhed og drift, til at hjemle en begrænsning.

I øvrigt bemærkes, at FCR-forpligtelsen uanset undtagelsen for grænser for udveksling inden for synkronområdet, kan opfyldes med FCR-udveksling med andre synkrone områder. Derfor ses den manglende grænse for DK2 ikke i sig selv at sikre lokalt indkøb af FCR i DK2.

Forsyningstilsynet finder på baggrund af dette ikke grundlag for at tilsidesætte den af Energinet foretagne behandling som diskriminerende.

I forhold til negativ betydning for indkøb af FCR fra DK 2 bemærker Energinet endvidere, at deling og udveksling mellem synkrone områder, er ved at blive diskuteret mellem Norden og CE.

I forhold til nettab og offentliggørelse af fremtidig FCR-forpligtelse bemærkes, at Forsyningstilsynet ikke har hjemmel til at påbyde ændringer i Energinets forslag, medmindre dette skyldes manglende overensstemmelse med forordningen. Regler om nettab og fremtidige forpligtelser, er således ikke noget krav i henhold til SO GL art. 163, stk. 2. Det er TSO'erne, der skal fremsætte de konkrete forslag, ikke den regulerende myndighed.

Høringsvaret giver på den baggrund ikke Forsyningstilsynet anledning til ændringer i denne afgørelse.

I øvrigt bemærkes det, at fordelingsnøglen for oprindelig FCR-forpligtelse er fastsat i SO GL art. 153, stk. 2, litra d og derfor ikke er noget, som TSO'erne har direkte indflydelse på.

KLAGEVEJLEDNING

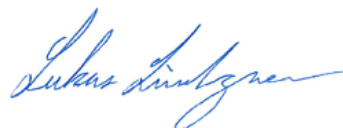
Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89 i lovbekendtgørelse nr. 52 af 17. januar 2019 om lov om elforsyning. Klage skal være skriftlig og være indgivet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 72 40 56 00
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget) og nævnets klagebehandling fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Lukas Lindgreen
Fuldmægtig, cand.jur.
Tlf. 41714312
luli@forsyningstilsynet.dk